

Et undervisningsmateriale til Dansk og Billedkunst på mellemtrinnet - Lærervejledning

Shhhh! Kunsten fortæller

I forløbet **Shhhh! Kunsten fortæller** skal I på tur i Holbæk for at opleve byrummets samtidskunst. Undervejs skal I stoppe op ved syv udvalgte værker, hvor I skal anvende en række spændende værkåbningsmodeller til analyse af værkerne.

Tilbage i klassen skal eleverne viderebearbejde deres oplevelse af værkerne gennem skriftlig fremstilling - eleverne kan vælge at skrive et digt, en novelle eller et eventyr, der slutteligt kan gøres til medrivende lydfortællinger.

Shhhh! Det er kunsten, der fortæller...

Mål med forløbet

Forløbets mål er at introducere elever på mellemtrinnet til den moderne samtidskunst i byrummet. Forløbet har særligt fokus på kompetenceområdet **Fremstilling** i Dansk samt **Billedanalyse** i Billedkunst.

- At eleven kan analysere samtidskunst gennem forskellige værkåbningsmodeller
- At eleven kan skrive et digt, en novelle eller et eventyr inspireret af et selvvalgt værk
- At eleven kan producere en lydfortælling, hvor oplæsning af egen tekst understøttes med diverse lydeffekter

Forberedelse

På [HolbækART](#) ligger en beskrivelse af de 7 kunstnere bag værkerne, der indgår i forløbet **Shhhh! Kunsten fortæller**. Disse kan med fordel læses forud for forløbet.

Elevmateriale kopieres.

Følgende materialer medbringes på turen: elevmaterialet, blyanter, tegneunderlag/elastikmappe

Eleverne skal forud for forløbet kende genretrækkene for digte, noveller og eventyr.

Til fremstilling af lydfortællinger anvendes Soundation på Skoletube eller tilsvarende lydprogram samt [Soundbible](#), hvor eleverne kan hente gratis lydeffekter. På Skoletube ligger der vejledninger til, hvordan Soundation anvendes.

Forløbet

Forløbet **Shhhh! Kunsten fortæller** er inddelt i tre faser;

- Intro på skolen
- Tur til Holbæk - 7 værker og 7 værkåbningsmodeller
- Tilbage på skolen - **Shhhh! Kunsten fortæller**

Intro på skolen (1 lektion)

Læreren gennemgår forløbet for eleverne; at de skal på tur til Holbæk for at se på samtidskunst i byrummet. Samtidskunsten skal være inspiration til en skriftlig opgave og efterfølgende fremstilling af en medrivende lydfortælling.

Læreren udleverer og gennemgår elevmaterialet med eleverne.

Tur til Holbæk - 7 værker og 7 værkåbningsmodeller

Efter ankomst til Holbæk bymidte er ruten som følger:
Nygade 5 - Nygade 1 - Studiestræde 5 - Studiestræde 2 - Blegstræde 7 - Holbæk Bibliotek/Bysøstræde - Jernbanevej 6.

På ruten indgår følgende 7 værker med hver deres analyseøvelse, der er beskrevet herunder:

Nygade 5: [THE HEART HAS GOT TO OPEN... - Per Mølgaard](#)

Analyseøvelse: Tanker - på tid!

I denne øvelse skal eleverne skrive alt, hvad de tænker om værket og personerne i værket.

Læreren giver eleverne en kort intro til værket. Eleverne skal derefter skrive alt, hvad de tænker, på arket - de har 3 minutter. På arket er der skrevet 5 spørgsmål, som eleverne kan vælge at besvare, hvis de ikke kan finde på noget at skrive. Øvelsen afsluttes med en kort samtale om, hvad eleverne har skrevet samt hvilken fortælling, de synes, der er i værket.

Nygade 1: [GØR DET VENLIGST - Kasper Bonnén](#)

Analyseøvelse: Ræk hænderne op

I denne øvelse skal eleverne mærke værket på egen krop.

Læreren giver en kort intro til værket og de 7 begreber.,

Derefter skal eleverne række hænderne op og fortælle, hvilket

begreb, de rækker ud efter og hvorfor. Derefter sætter eleverne en ring rundt om deres valgte begreb på arket. Øvelsen afsluttes med en kort samtale om, hvilken fortælling eleverne synes, der er i værket.

Studiestræde 5: [HUS, illusionsværk – Arturo Herrera](#)

Analyseøvelse: På spidsen af værket

I denne øvelse skal eleverne forholde sig til en udfyldt analysemodel om værkets konkrete plan, værkets spændingsfelt og værkets tema.

Læreren giver en kort intro til værket. Derefter gennemgår læreren analysemodellen. Øvelsen afsluttes med, at eleverne samtaler om spørgsmålene;

Hvilken dør er ægte?

Og hvad mon der ville ske, hvis du kunne åbne den falske dør?

Studiestræde 2: [ELISABETH 2014, maleri – Cathrine Raben Davidsen](#)

Analyseøvelse: Dengang - og nu.

I denne øvelse skal eleverne bringe værkets fortælling frem til nutiden.

Læreren fortæller eleverne historien om Elisabeth af Thüringen. Derefter skal eleverne svare på de to spørgsmål på arket - dette kan evt. gøres i makkerpar. Øvelsen afsluttes med en kort gennemgang af elevernes bud på, hvem nutidens Elisabeth ville hjælpe.

Blegstræde 7: [HVAD ER VIGTIGST - Erik Hagens](#)

Analyseøvelse: Tegn - med bogstaver

I denne øvelse skal eleverne efterligne kunstnerens værk og finde frem til, hvad de synes, er vigtigst.

Læreren giver en kort intro til værket og gennemgår, hvad kunstneren bag værket (Erik Hagens) synes er vigtigst. Derefter skal eleverne - med udgangspunkt i bogstavernes form - tegne, hvad de synes, er vigtigst, på arket. Øvelsen afsluttes med, at eleverne viser/fortæller, hvad de har tegnet og hvorfor.

Holbæk Bibliotek/Bysøstræde: [UDEN TITEL - HuskMitNavn](#)

Analyseøvelse: Q&A

I denne øvelse skal eleverne stille spørgsmål **til** værket samt svare på spørgsmål **for** værket.

Læreren giver en kort intro til værket. Derefter skal eleverne skrive 3 spørgsmål til værket på arket. Når alle elever har skrevet 3 spørgsmål, skal de gå sammen i makkerpar. Her skal de skiftevis stille deres spørgsmål og notere svarene. Øvelsen

afsluttes med en kort samtale om, hvad eleverne har stillet af spørgsmål og fået af svar.

Jernbanevej 6: [UDEN TITEL - Eva Schlegel](#)

Analyseøvelse: TankeStreger

I denne øvelse skal eleverne lave et tankekort over ordet **SELFIE**. Læreren giver en kort intro til værket. Derefter skal eleverne svare på spørgsmålene på arket. Hvis eleverne har lyst, kan de tage en selfie foran værket. Øvelsen afsluttes med en kort samtale om, hvad eleverne har svaret samt hvilken fortælling, de synes, der er i værket.

Hermed er ruten gennemført - og eleverne er hermed klar til at lave en skriftlig opgave med inspiration fra et af værkerne.

Tilbage på skolen - Shhhh! Kunsten fortæller (6 - 8 lektioner)

Skriftlig fremstilling

1. Læreren introducerer den skriftlige opgave ved at opstille følgende skriveformål: I skal skrive et digt, en novelle eller et eventyr, der kan skabe en stemning eller fortælle en historie til et af værkerne
2. Læreren gennemgår genretækkene for digte, noveller og eventyr
3. Eleverne arbejder med Outro-arket i elevmaterialet. På arket skal eleverne vælge hvilket af de 7 værker, de vil bruge som inspiration, samt vælge om de vil skrive et digt, en novelle eller et eventyr
4. Eleverne skriver om det valgte værk i den valgte genre
5. Læreren retter teksterne og giver feedback til eleverne - der kan også arbejdes med elev-feedback

Undervejs i skriveprocessen er elevmaterialet tænkt som en støtte og inspiration for eleverne, da det indeholder billeder af de 7 værker samt elevernes besvarelser fra værkåbningsmodellerne.

Lydfortællinger

1. Læreren introducerer begrebet lydfortællinger: En lydfortælling er en fortælling, som alene bliver fortalt ved hjælp af optagede lyde: Ingen

- skrift, ingen billeder og ingen mimik eller kropssprog – kun lyde i alle tænkelige former: Stemmer, musik og effekter.
2. Læreren viser eleverne programmet Soundation (eller et tilsvarende lydprogram), samt hvordan man finder lydeffekter på [Soundbible](#).
 3. Eleverne øver sig på at læse deres tekster højt på forskellige måder; hurtigt, langsomt, højt, råbende, lavt, hviskende, med kunstpauser, med betoning osv. - denne øvelse foregår i makkerpar, hvor eleverne giver hinanden feedback på oplæsningen.
 4. Eleverne optager deres oplæsning i Soundation - det anbefales, at eleverne arbejder med en makker og dermed kan hjælpe hinanden med at optage.
 5. Eleverne redigerer deres lydoptagelse i Soundation ved at lægge effekter på, vælge baggrundsmusik eller -lyde mm. - det anbefales, at eleverne arbejder med en makker og dermed kan hjælpe hinanden med at redigere.
 6. De færdige lydfortællinger afspilles i klassen - enten i et helt mørklagt lokale eller i et lysdæmpet lokale, hvor et billede af det værk, lydfortællingen er lavet til, vises på smartboardet.
 7. Desuden kan lydfortællingerne deles med Holbæk Art - se nærmere info på [Holbæk Art](#) under fanen Undervisning.

Undervisningsmaterialet **Shhh! Kunsten fortæller** er udviklet af Helena Notkin og Line Juel Petersen i samarbejde med Holbæk Art med støtte fra Kultur- & Skoletjenesten, Midt- og Vestsjælland, 2019.